धनवन्तश्चास्मान्यजमानान्सचन्तां (12.) सेवन्ताम् । सच सेवने । किं च अस्माकं यजमानानामाशिषोऽभीष्टार्थस्याशंसनानि सन्तु विद्यन्ताम् । किं च नोऽस्माकमाशिषः पूर्वोक्ताः सत्याः अवितथाः सन्तु । मघमिति धननाम [निघ° २.१०.] तद्विद्यते येषां ते मघवानः । अस्त्यर्थे वन्प्रत्ययः [पा° ५.२.१०९ n.] का° [३.४.१८. ११.२०.] एकैकमाहरति द्यावापृथिव्योरुपह्वानेऽग्नीधे षडवत्तं । प्राश्नात्युपहूता पृथिवीतीति ॥ यदा होता द्यावापृथिव्योरुपह्वानं करोति तदोभयोः पुरोडाशयोरेकैकमंशं (13.) षडवत्ते षडवत्ते (14.) कृत्वाग्नीधे ददाति स चोपहूतेति मन्त्रेण तत्प्राश्नातीति सूत्रार्थः ॥ उपहूता येयं पृथिवी दृश्यते सा जगतो माता निर्मात्री मयोपहूता अभ्यनुज्ञाता सा च पृथिवी माता मातृत्वेनास्माभिर्भाविता सती मामुपह्वयतामनुज्ञातातु हविःशेषभक्षणायाज्ञां ददातु । अहं चाग्नीध्रात् । अग्नीध इदं कर्माग्नीध्रं तस्माद्धितोरग्निः सन् तं भागं प्राश्नामीति शेषः । स्वाहा सुहुतमस्तु जाठरेऽग्नौ ॥१०॥

a. उपहूतो द्यौष्पितोप मां द्यौष्पिता ह्वयतामग्निराग्नीध्रात्स्वाहा ।

b. देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्याम् ।

c. प्रतिगृह्णामि । d. अग्नेष्ट्वास्येन प्राश्नामि ॥११॥

द्वितीयं प्राश्नाति । एवं द्यौः पिता जगत्पालक उपह्वयतामित्यादि समानार्थम् । देवस्य त्वा । इतः प्रभृति ओं प्रतिष्ठेत्यन्तं [ख° १३.] ब्रह्मत्वम् । तस्याङ्गिरसो बृहस्पतिर्ऋषिः ॥ का° [२.२.१६.] देवस्य त्वेति प्रतिगृह्णातीति ॥ ब्रह्मा देवस्य त्वेति प्राशित्रं गृह्णाति । मन्त्रो व्याख्यातः । प्रतिगृह्णामि स्वीकरोमीति शेषः । का° [२.२.१८.] अग्नेष्ट्वेति प्राश्नाति दन्तैरनुपस्पृशन्निति । हे प्राशित्र अग्नेः आस्येन वह्निदेवताया मुखेन त्वा त्वां प्राश्नामि भक्षयामि ॥११॥

एतं ते देव सवितर्यज्ञं प्राहुर्बृहस्पतये ब्रह्मणे ॥

तेन यज्ञमव तेन यज्ञपतिं तेन मामव ॥१२॥

का° [२.२.२१.] एतं तऽइति समिदामन्त्रितः प्रसौतीति । समिधमाधातुमनुज्ञा-